

**UCHWAŁA NR 0007.328.2021
RADY MIEJSKIEJ W SULECHOWIE**

z dnia 16 lutego 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony
Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218, 956) Rada Miejska w Sulechowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Sulechowie

Radosław Murkowski

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY
OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

NA LATA 2021-2025

SULECHÓW 2021

UZASADNIENIE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, określa sposób realizacji zadań własnych gminy, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W Programie na lata 2021-2025 przewidziano kontynuację zadań realizowanych w latach wcześniejszych, jak również podjęcie zadań związanych z prowadzeniem profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie. Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy, o której mowa powyżej, do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym m.in. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

W tym stanie rzeczy podjęcie przedmiotowej uchwały jest uzasadnione i konieczne

Spis treści	
WSTĘP	4
CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE	5
1. Definicja przemocy	5
2. Podstawy prawne Programu	5
ZAŁOŻENIA GMINNEGO SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE SULECHÓW	6
1. Założenia Programu	6
2. Cele Programu	7
3. Zjawisko przemocy w rodzinie w Gminie Sulechów	8
REALIZACJA PROGRAMU	8
1. Uwagi wstępne	9
2. Adresaci Programu	9
3. Miejsce realizacji Programu	9
4. Realizatorzy Programu i czas realizacji	9
5. Źródła finansowania	10
6. Prognozowane efekty Programu	10
7. Monitoring	11

I. WSTĘP

Przemoc jest zachowaniem negatywnym i szkodliwym na poziomie mikro- jak i makrospołecznym. Zjawisko przemocy występuje w różnych warstwach społecznych i dotyka rodzin bez względu na status społeczny, ekonomiczny czy kulturowy. Rodzina jest podstawowym elementem budującym społeczeństwo i najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym jego osobowość, system wartości, światopogląd, styl i sposób życia. Na prawidłowe funkcjonowanie rodziny ogromny wpływ mają relacje, jakie zachodzą pomiędzy jej członkami. Więzy łączące jej członków powinny być trwałe, opierać się na miłości, wzajemnym szacunku i zaufaniu oraz poczuciu bezpieczeństwa. Jeśli występują zaburzenia w tej sferze, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu i zniekształceniu. W konsekwencji następuje stopniowa dezorganizacja i rozpad życia rodzinnego. W chwili obecnej polska rodzina funkcjonuje w bardzo trudnym czasie, w którym zachodzą dynamiczne zmiany, dezintegracja i rekonstrukcja współczesnych wartości, rozluźnienie norm etycznych i więzi emocjonalnych między ludźmi. Przemoc doznawana w rodzinie staje się zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcyjności i degradacji rodziny oraz zaburzeń emocjonalnych i rozproszenia ról społecznych.

Przeciwdziałanie przemocy ma charakter interdyscyplinarny i leży w kręgu zainteresowania przedstawicieli różnych środowisk: pracowników socjalnych, policjantów, asystentów rodziny, psychologów, socjologów i prawników. Ze względu na swoją złożoność, zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego i wymaga międzysektorowej ciągłej współpracy wielu instytucji i organizacji pośrednio lub bezpośrednio związanych z problematyką przemocy w rodzinie.

Niniejszy Program został opracowany przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulechowie we współpracy z instytucjami statutowo zajmującymi się pracą na rzecz rodziny i dziecka. Zawiera on zadania do realizacji dla wszystkich gminnych jednostek i instytucji. Jego nadrzędnym celem jest ograniczenie na terenie gminy Sulechów skali problemu przemocy, zaś cele szczegółowe odnoszą się do całego systemu zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie.

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sulechów na lata 2018-2022.

III. ZAŁOŻENIA GMINNEGO SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE SULECHÓW

1. Założenia Programu

Założeniem Programu jest wyszczególnienie strategii, środków i metod służących przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Program wskazuje główne kierunki działania Gminy Sulechów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie:

- zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie przez systematyczne działania w zakresie profilaktyki przeciwdziałania przemocy,
- zwiększenie dostępności do kompleksowej pomocy (psychologicznej, prawnej, terapeutycznej, socjalnej) dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- podnoszenia kompetencji i kwalifikacji służb,
- edukacja dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie z agresją, stresem, konfliktem,
- podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie poprzez lokalne kampanie informacyjne i społeczne.

2. Cele Programu

Celem głównym Programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej przez zintegrowane działania systemowe na rzecz pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej.

Główny cel Programu realizowany jest przez cele szczegółowe, obejmujące:

- 1) koordynację i doskonalenie współpracy pomiędzy podmiotami udzielającymi pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, w ramach którego podejmowane są następujące zadania:
  - a) kompleksowa pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy przez Zespół Interdyscyplinarny i uruchamianie procedur Niebieskiej Karty,
  - b) opracowanie strategii postępowania w przypadku przemocy w rodzinie oraz uruchamianie procedur mających na celu jej zatrzymanie,
  - c) monitorowanie sytuacji w rodzinie, w której występuje zjawisko przemocy,
- 2) edukację środowiska lokalnego w celu podniesienia społecznej świadomości i wrażliwości na temat zjawiska przemocy w rodzinie, w ramach którego realizowane są zadania:
  - a) udostępnienie materiałów o charakterze informacyjno-edukacyjnym związanych z tematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
  - b) zwiększenie dostępności do informacji w zakresie możliwości i form pomocy psychologicznej, medycznej, socjalnej i rodzinnej dla osób doznających przemocy,

II. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Definicja przemocy

Przemoc w rodzinie definiowana jest jako jednorazowe lub powtarzające się umyślnie działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego oraz innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą (art. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie). Przemoc domowa:

- jest intencjonalna, tzn. jest zamierzonym działaniem człowieka lub zaniechaniem działania i ma na celu kontrolę nad ofiarą;
- występuje dysproporcja siły – u ofiary pogłębia się poczucie bezsilności, u sprawcy – poczucie siły i bezkarności;
- narusza prawa i dobra osobiste ofiary - sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa człowieka: prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku;
- powoduje cierpienie i ból – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na szkody, osłabiając jej zdolność do samoobrony.

2. Podstawy prawne Programu

Podstawowe akty prawne w kontekście przedmiotu i celów Programu stanowią:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218, 956),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, 2369),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.),
- Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzona w Stambule dnia 11 maja 2011 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 961),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r. Nr 209 poz. 1245).

Pozostałe akty prawne wspomagające podejmowanie działań na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób stosujących przemoc w rodzinie to:

- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444, 1517),
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 30 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359),
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,

- c) publikowanie na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulechowie informacji o systemie pomocy i wsparcia dla osób doświadczających przemocy i ich najbliższych,
- 3) pomoc osobom doświadczającym przemocy, w ramach której realizowane są zadania:
  - a) organizowanie poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego i rodzinnego,
  - b) prowadzenie poradnictwa oraz działań edukacyjnych służących wzmocnieniu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców w rodzinach dotkniętych lub zagrożonych przemocą,
  - c) kierowanie osób stosujących przemoc na zajęcia korekcyjno-edukacyjne,
- 4) pomoc w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy przez realizację zadań:
  - a) zapewnienie osobom doświadczającym przemocy miejsc w całodobowych ośrodkach interwencji kryzysowej,
  - b) informowanie i pomoc przy wykorzystaniu możliwości w zakresie poradnictwa, pomocy materialnej i rzeczowej udzielanej przez instytucje i organizacje spoza gminy Sulechów,
- 5) podnoszenie kwalifikacji i doskonalenie umiejętności kadry zajmującej się osobami doświadczającymi przemocy i osobami stosującymi przemoc poprzez realizację następujących zadań:
  - a) planowanie i delegowanie osób pracujących z osobami doświadczającymi przemocy i stosującymi przemoc do udziału we wszelkiego typu formach doskonalenia zawodowego (kursy, szkolenia itp.),
  - b) organizowanie poradnictwa i wsparcia osób, które zajmują się osobami dotkniętymi przemocą w formie grupy wsparcia lub superwizji.

3. Zjawisko przemocy w rodzinie w gminie Sulechów

Właściwe zdiagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie jest bardzo trudne. Przemoc domowa jest problemem złożonym, o którym trudno rozmawiać, a tym trudniej je zbadać. Skala przemocy w rodzinie w gminie Sulechów została określona na podstawie informacji uzyskanych z danych statystycznych sprawozdań.

W roku 2019 Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie prowadziły 47 spraw wynikających z procedury Niebieskiej Karty. Przemoc w rodzinie wystąpiła w 47 rodzinach obejmujących łącznie 97 osób. W ramach prac grup roboczych prowadzone były działania na rzecz osób doznających przemocy i stosujących przemoc. Wszystkie osoby doświadczające przemocy zostały objęte pomocą psychologiczną i pomocą prawną. Osoby stosujące przemoc domową były kierowane na zajęcia korekcyjno-edukacyjne organizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

W roku 2020 Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie prowadziły 23 sprawy wynikające z procedury Niebieskiej Karty. Kontynuowano również prace nad 8 Niebieskimi Kartami z roku 2019. W dalszym ciągu w ramach pracy grup roboczych prowadzono działania na rzecz osób doznających przemocy i osób stosujących przemoc. Wszystkie osoby doświadczające przemocy zostały objęte pomocą psychologiczną i pomocą

prawną. Osoby stosujące przemoc domową były kierowane na zajęcia korekcyjno-educacyjne organizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Do składu Zespołu Interdyscyplinarnego dołączył także specjalista do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Podjęto także działania informacyjno-educacyjne na rzecz społeczności lokalnej w celu zwiększenia świadomości dotyczącej przyczyn i konsekwencji stosowania przemocy oraz poszerzenia wiedzy wśród mieszkańców gminy Sulechów o możliwości i rodzajach udzielanej pomocy osobom dotkniętym przemocą. Mieszkańcom gminy Sulechów, placówkom oświatowym oraz służbom działającym na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie udostępniono ulotki z informacją dot. procedury Niebieskiej Karty oraz ulotki Punktu Konsultacyjnego z aktualnymi terminami przyjęć specjalistów, tj. terapeutów uzależnień, psychologów, prawnika, grup wsparcia, a także materiały informacyjne z numerami telefonów do poszczególnych instytucji.

IV. REALIZACJA PROGRAMU

1. Uwagi wstępne

W celu realizacji zadań określonych w niniejszym Programie funkcjonuje system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na:

- pracy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- pomocy psychologicznej dla osób doznających przemocy,
- pomocy psychologicznej, prawnej, medycznej, socjalnej dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych,
- pomocy psychologicznej dla osób stosujących przemoc - skierowanie na program korekcyjno-educacyjny,
- ścisłej współpracy z różnymi instytucjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- innych działaniach mogących przyczynić się do powstrzymywania przemocy w rodzinie, a nieujętych literalnie w niniejszym Programie.

2. Adresaci Programu

Program adresowany jest do mieszkańców gminy Sulechów:

- osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- osób stosujących przemoc w rodzinie,
- rodziców i opiekunów dzieci doświadczających przemocy,
- dzieci i młodzieży,
- świadków przemocy w rodzinie,
- osób, instytucji, podmiotów zajmujących się profesjonalnym udzielaniem wsparcia społecznego.

3. Miejsce realizacji Programu

Program realizowany będzie na obszarze gminy Sulechów.

4. Realizatorzy Programu i czas realizacji

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2025 będzie realizowany z udziałem instytucji zobligowanych lub zajmujących się statutowo działaniami z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie w Sulechowie,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie,
- Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień w Sulechowie,
- Komisariat Policji w Sulechowie,
- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sulechowie,
- Sąd Rejonowy w Świebodzinie,
- Prokuraturę Rejonową w Świebodzinie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zielonej Górze,
- placówki oświatowo-wychowawcze z terenu gminy Sulechów,
- placówki ochrony zdrowia z terenu gminy Sulechów,
- inne instytucje i organizacje prowadzące działalność w obszarze interwencji i udzielania wsparcia osobom dotkniętym problemem przemocy.

5. Źródła finansowania

Źródłami finansowania zadań Programu są środki finansowe zabezpieczone w budżecie Gminy Sulechów na rok 2021 w dziale 852, rozdział 85205. Na kolejne lata środki finansowe zostaną zabezpieczone w budżecie Gminy Sulechów na realizację zadań w zakresie i obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Głównym źródłem finansowania zadań będą środki pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, nakładającej na gminę obowiązek podejmowania zadań służących ochronie przed przemocą.

Odrębne źródło środków mogą stanowić te pochodzące z dotacji, konkursów i projektów unijnych.

6. Prognozowane efekty Programu

Zakłada się następujące efekty realizacji Programu:

- systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie,
- stworzenie zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zwiększenie świadomości i wrażliwości społecznej wobec zjawiska przemocy,
- podwyższenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie,
- zwiększenie skuteczności oddziaływania na osoby stosujące przemoc domową,
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa członków rodzin doświadczających przemocy,

- kształtowanie systemu działań w zakresie pomocy i wsparcia rodzin dotkniętych przemocą.

7. Monitoring

Monitoring polegał będzie na zbieraniu informacji i danych w trakcie realizacji poszczególnych zadań, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Analiza i ocena zebranych informacji pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenia dotychczas ustalonych działań i systemu pomocy.

3. Miejsce realizacji Programu

Program realizowany będzie na obszarze gminy Sulechów.

4. Realizatorzy Programu i czas realizacji

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2025 będzie realizowany z udziałem instytucji zobligowanych lub zajmujących się statutowo działaniami z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie w Sulechowie,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie,
- Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień w Sulechowie,
- Komisariat Policji w Sulechowie,
- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sulechowie,
- Sąd Rejonowy w Świebodzinie,
- Prokuraturę Rejonową w Świebodzinie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zielonej Górze,
- placówki oświatowo-wychowawcze z terenu gminy Sulechów,
- placówki ochrony zdrowia z terenu gminy Sulechów,
- inne instytucje i organizacje prowadzące działalność w obszarze interwencji i udzielania wsparcia osobom dotkniętym problemem przemocy.

5. Źródła finansowania

Źródłami finansowania zadań Programu są środki finansowe zabezpieczone w budżecie Gminy Sulechów na rok 2021 w dziale 852, rozdział 85205. Na kolejne lata środki finansowe zostaną zabezpieczone w budżecie Gminy Sulechów na realizację zadań w zakresie i obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Głównym źródłem finansowania zadań będą środki pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, nakładającej na gminę obowiązek podejmowania zadań służących ochronie przed przemocą.

Odrębne źródło środków mogą stanowić te pochodzące z dotacji, konkursów i projektów unijnych.

6. Prognozowane efekty Programu

Zakłada się następujące efekty realizacji Programu:

- systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie,
- stworzenie zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zwiększenie świadomości i wrażliwości społecznej wobec zjawiska przemocy,
- podwyższenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie,
- zwiększenie skuteczności oddziaływania na osoby stosujące przemoc domową,
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa członków rodzin doświadczających przemocy,

- kształtowanie systemu działań w zakresie pomocy i wsparcia rodzin dotkniętych przemocą.

7. Monitoring

Monitoring polegał będzie na zbieraniu informacji i danych w trakcie realizacji poszczególnych zadań, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Analiza i ocena zebranych informacji pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenia dotychczas ustalonych działań i systemu pomocy.